

תת"ע (עכו) 943-11-17 - זאהי אנדראוס נ' מדינת ישראל

תת"ע (עכו) 943-11-17 - זאהי אנדראוס נ' מדינת ישראל לשלום עכו

תת"ע (עכו) 943-11-17

זאהי אנדראוס

באמצעות ב"כ עו"ד פיראס עבד

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בעכו

[08.04.2018]

כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי

החלטה

לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט, מיום 29.3.18, אשר דחתה את בקשת ב"כ המבקש לביטול פסק הדין שניתן בהעדר המבקש.

הבקשה הוגשה בקשר להזמנה לדין וכתב אישום, שמספרה 14114292536, לפיה, ביום 14.6.17, נהג המבקש ברכב פרטי, מסוג "קרייזלר", מ.ר. 9843668, ולא ציית לתמרור עצור, המוצב בכיוון נסיעתו, בכך שלא עצר את רכבו במקום בו ניתן לראות את התנועה בדרך החוצה, בניגוד לתקנה 22(א) ו-64(ד) לתקנות התעבורה התשכ"א-1961.

הבקשה לביטול פסק הדין נדחתה בשל שני נימוקים עיקריים:

1. המבקש לא הוכיח כי כתובתו המעודכנת הייתה רשומה במשרד הפנים או בתעודת הזהות שלו.
2. טענתו של ב"כ המבקש כי המבקש לא ביצע את העבירה המיוחסת לו נטענה בעלמא, ללא שהובאו טענות לביסוסה.

בבקשה שהוגשה כעת טוען ב"כ המבקש מספר טענות. נביאם כסדרן:

1. אי התייצבותו של המבקש לדין נבעה מסיבות שאינן תלויות בו - המבקש הגיש בקשה להישפט לעניין הדוח, אך לא קיבל מעולם זימון לבית המשפט. צוין כי במעמד הדיון בו ניתן פסק הדין הציג התובע אישור משלוח בדבר דואר רשום בלבד, אשר לא היה חתום ובמען אשר צוין בו לא נרשם פרט מזהה נוסף, כגון, מספר תיבת דואר. כן נטען כי הכפרים הערביים נעדרים שמות של רחובות, וככל שלא נוקבים בפרט מזהה נוסף, מעבר לשם הנמען, עולה הסיכוי כי דבר הדואר לא ימסר לנמענו, וככל הנראה, כך היה במקרה זה.
2. בהעדר תגובת המשיבה, לא היה מקום לדחיית הבקשה, ללא קיום דיון בעניינו של המבקש. בנוסף, על בית המשפט היה להיעתר לבקשה, ולו בשל אי מסירת תגובת המשיבה.

3. המבקש לא ביצע את העבירה - לטענת ב"כ המבקש, בתגובתו לדוח מסר המבקש: "אני עצרתי". בנוסף, השוטר, שערך את הדוח, עמד במקום בו לא התאפשר לו להבחין האם המבקש עצר עצירה מוחלטת אם לאו. ככל שמדובר בגרסה מול גרסה, על בית המשפט לתן למבקש את יומו.
4. אי חוקיות בהצבת התמרור - תמרור העצור הוצב במקום למשך מספר ימים בלבד שלאחריהם הוסר והדבר מעיד על בעייתיות באכיפתו.
5. פרנסתו של המבקש תלויה ברישיון הנהיגה - המבקש הוא מורה לנהיגה ופסילה בפועל, הגם של חודש אחד, מהווה פגיעה לא מידתית בו, בהתחשב בעבירה המיוחסת לו.
- הכרעה
- ראשית, לעניין טענתו של ב"כ המבקש כי נוכח העדר תגובת המשיבה, היה על מותב זה לקבל הבקשה. ברע"פ 9142/01 איטליא נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 793 (2003) (להלן: עניין איטליא), שם דן בית המשפט העליון בהרחבה בעניין בקשה לביטול פסק דין, נקבע כי:
- "הכלל הוא, שעל המבקש להעלות בכתב, במסגרת בקשתו לביטול פסק דין, את מכלול טענותיו, כולל אסמכתאות להן ותצהיר מטעמו התומך בבקשתו ככול שהדבר נדרש. בית המשפט, לאחר שיעיין בבקשה, מוסמך לדחותה על סמך הדברים האמורים בה בלבד. עם זאת, מוסמך בית המשפט, על פי שיקול דעתו, גם לבקש את תגובת המדינה או, במקרים חריגים, כשהנסיבות מצדיקות זאת, לזמן את הצדדים לפניו" (שם, בעמ' 802).
- עולה מהאמור, כי בדונו בבקשה לביטול פסק דין, בית המשפט מוסמך לדחותה על סמך הדברים האמורים בה בלבד. על פי שיקול דעתו, רשאי הוא לבקש גם את תגובת המשיבה. מכאן, ככל שהמדינה אינה מגיבה, משיקול כזה או אחר, אין הדבר מוביל למסקנה כי על בית המשפט לקבל הבקשה בכל מקרה, עקב "מחדלה", שהרי בית המשפט מלכתחילה רשאי היה לדון בבקשה, גם בלא לבקש את עמדתה. לבית המשפט, כאמור, נתון שיקול הדעת לדון בבקשה, על סמך הדברים האמורים בה בלבד.
- לעניין טענת ב"כ המבקש כי ככל שלא הוגשה תגובת המשיבה, היה על בית המשפט להורות על קיום דיון בבקשה, אפנה בעניין זה לרע"פ 8427, רע"פ 8478/17 ורע"פ 8479/17 מדינת ישראל נ' אמנון סאלם ואח' (מיום 25.3.18) (להלן - עניין סאלם), אשר נדונו במאוחד בבית המשפט העליון. כב' השופט א' שוהם חוזר על ההלכה שקבע בית המשפט העליון בעניין איטליא, בציינו:
- "אין חובה לקיים דיון במעמד הצדדים, כל אימת שמתבקש ביטולו של פסק דין שניתן בהיעדר. קיום דיון כאמור הוא החריג ולא הכלל, ובית המשפט יזמן את הצדדים לדיון בנסיבות חריגות, שבהן ניתן להצביע על טעמים של ממש לביטולו של פסק הדין שניתן בהיעדר."

היינו, אין כל חובה לקיים דיון בעניין המבקש. על המבקש לפרט את מלוא טענותיו בבקשתו, ובית המשפט רשאי להחליט בבקשה על בסיס הטענות שנטענו בה בלבד. בירור נוסף, במעמד הצדדים, הוא חריג בלבד. בנסיבות המקרה לא מצאתי טעמים בגינם יש מקום לקיומו של דיון בעניינו של המבקש. טענה נוספת שהעלה ב"כ המבקש הוא כי המבקש הגיש בקשה להישפט אך לא קיבל מעולם זימון לבית המשפט. צוין כי אישור משלוח דואר רשום, שהוצג בדיון, לא היה חתום ובמען שצוין, מלבד שם הכפר ומיקוד, לא נרשם פרט מזהה נוסף, כגון, מספר תיבת דואר, פרט שנדרש, בכפרים הערבים, בהם אין שמות לרחובות והסיכוי להיווצרות בלבול גבוה, וככל הנראה, כך היה במקרה זה.

השאלה הנשאלת היא האם ב"כ המבקש הצליח לסתור את חזקת המסירה?

חזקת המסירה קבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, שזו לשונה: "בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

עולה מהאמור כי בעבירות בהן עסקינן, ככל שחלפו 15 יום מיום שנשלחה ההזמנה לדין בדואר רשום, קיימת חזקת מסירה. החזקה ניתנת לסתירה, אם הוכיח הנמען כי לא קיבל את ההזמנה לדין מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה.

בתי המשפט שדנו בנסיבות דומות - בכפרים, בהם אין רחובות, בהם קיימים מספר אנשים בעלי שם זהה, לגביהם נטען כי דברי הדואר לא הגיעו למענם בשל סיבה זו - קבעו כי על המבקש לסתור את חזקת המסירה, להמציא ראיות לביסוסה.

ראה לעניין זה עתמ (חי') 18744-12-14 מוחמד מוחסן נ' משרד התחבורה/אגף הרישוי, שם, במקרה בו העלה העותר טענה לפיה הוא לא קיבל את הודעות לשכת ההוצל"פ מאחר שבכפר בו הוא מתגורר אין רחובות וקיימים 3 אנשים נוספים בעלי שם זהה, קבעה כב' השופטת תמר שרון-נתנאל, כי על העותר היה להוכיח כי לא קיבל את ההודעות. וכך בלשונה:

"אכן, חזקת המסירה עלולה ליצור בעייה במקרים בהם מדובר ביישובים קטנים, שאין בהם כתובות מדוייקות וראוי שהמחוקק ייתן על כך דעתו... אולם אין זו חזות הכול. עדיין יש לבחון, האם הראיות שהובאו על ידו מצביעות על אפשרות סבירה שהוא לא קיבל את ההודעות. סבורה אני שהעותר שבפניי לא עמד בנטל זה."

אמנם, הוכח בפניי שבנישואי בו מתגורר העותר מתגוררים (לפחות לפי רישום הכתובת בתעודות הזהות שלהם), שלושה אנשים, הנושאים שם זהה לשמו של העותר ולא הוכח בפניי שההודעות נשלחו אל העותר, בציון שם אביו. לא הוכח בפניי, שהכתובת המדויקת הוטענה של העותר, הייתה בידי לשכת ההוצל"פ ואף לא הוכח בפניי שהכתובת שמסר ב"כ העותר בדיון (הכוללת תיבת דאר), רשומה בתעודת הזהות של העותר או במשרד הפנים. וכן ראה רע"פ 2575/17 רונן גייאר נ' מדינת ישראל (6.9.17) (להלן - עניין גייאר), שם דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין נדחתה, מהטעם שבשום שלב בהליך הוא לא הוצגה כל ראיה שיש בה להוכיח כי הוא לא קיבל את ההזמנה לדיון מסיבות שאינן תלויות בו. וכך לדברי כב' השופט ח' מלצר:

"גם בפני המבקש שב וחזר על הטענה כי ביישוב בו הוא מתגורר, ישנן מספר משפחות נוספות העונות לאותו שם משפחה, ואף ביחס לטיעון זה לא הוצגה כל ראיה (ראו: רע"פ 3202/16 בן נחון נ' מדינת ישראל (18.05.2016)).".

כן אפנה להתייחסותו של כב' השופט שוהם בעניין סאלם, אשר קובע דברים דומים:

"בחינת החלטותיו של בית משפט זה מלמדת כי, לאור חזקת המסירה המעוגנת בתקנה 44 לתקסד"פ, עומדת משוכה גבוהה למדיי בפני הטוען לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון. כך, ברע"פ 10319/07 פדידה נ' מדינת ישראל (17.12.2007) (להלן: עניין פדידה), נשלחה הזמנה לדיון לתיבת הדואר של המבקש, במושב בו הוא מתגורר. טענתו של המבקש, כי תיבות הדואר במושב פרוצות "וכי דברי דואר אינם מגיעים ליעדם באופן תדיר", נדחתה, משלא צירף המבקש "כל חומר העשוי לאשש את טענתו". בע"פ 6859/07 אלפונסו נ' מדינת ישראל (18.9.2007) (להלן: עניין אלפונסו), טען המערער כי לא קיבל את הזימון למשפט ולא ידע על אודות פסק הדין שניתן נגדו, "בשל שיבושים בחלוקת הדואר במקום מגוריו". הטענה נדחתה, לאחר שהוכח כי הזימון לדיון ופסק הדין נשלחו אל כתובתו של המערער בדואר רשום, "דבר המאפשר לראות בכך המצאה כדיון".

כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות... מסירת הזימון לאדם בוגר בכתובתו הרשומה של המבקש מהווה מסירה כדיון; טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין".

בעניינינו, כפי שנקבע בהחלטתי מיום 29.3.18, המבקש לא הוכיח כי בעת שנשלחה לו ההזמנה לדיון, כתובתו המדויקת הייתה רשומה בתעודת הזהות שלו או במשרד הפנים. עניין זה אף לא הוכח בפני כעת, בבקשתו השנייה. מכאן שהמבקש לא הצליח לסתור את חזקת המסירה, הקבועה בסעיף ולא הוכיח קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדיון.

עיוות דין

ב"כ המבקש הוסיף וטען כי המבקש לא ביצע את העבירה והראיה שבתגובתו לדוח מסר: "אני עצרתי". בנוסף, לשיטת ב"כ המבקש, במקום בו עמד השוטר לא ניתן להבחין האם המבקש עצר עצירה מוחלטת אם לאו, וכן הצבת התמרור נעשתה באופן לא חוקי, והראיה לכך היא כי התמרור הוסר לאחר מספר ימים. לעניין כי לא מצאתי כי יש די בטיעונים חדשים אלה, לביסוס סיכויי הגנת המבקש. לעניין זה אפנה לדבריו של בית המשפט העליון ברע"פ 1773/04 אלעוברה אסמעיל נ' מדינת ישראל (להלן - עניין אלעוברה), (מיום 23.2.04), שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש העורר לאחר שבקשתו לביטול פסק דין, מטעמים של עיוות דין, נדחתה:

"לא היתה סיבה מוצדקת לאי-התייצבות המבקש (לעניין זה ראה רע"פ 5377/03 וג'די ג'מאל נ' מדינת ישראל (טרם פורסם); ר"ע 418/85 פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(3) 279). הדבר גם אינו דרוש כדי למנוע עיוות דין, כפי שביאר בית המשפט המחוזי בעצם העקיפה הודה המבקש. העובדה שהמבקש כפר בפני השוטר שרשם את הדו"ח ובפני בית המשפט אין משמעותה שיש לבטל את פסק הדין כדי למנוע עיוות דין. לשיטה זו - כל מי שכופר ולא התייצב זכאי לביטול פסק-דין, ולא היא." (הדגשה שלי - א.ט.ג.).

דברים דומים השמיע בית המשפט, בעניין גייאר לעיל, לעניין טענת עיוות דין, בדחותו את בקשת רשות הערעור: "בהקשר זה בית המשפט המחוזי הנכבד קבע כי המבקש לא נימק מדוע ייגרם לו עיוות דין אם לא יבוטל פסק הדין, זולת טענה כללית שהעלה לפיה הוא כופר במיוחס לו".

כב' השופט א' שוהם, אימץ עמדה זו בעניין סאלם, ובהתייחסו לטענת "עיוות דין" קבע כי: "על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה". (הדגשה שלי - א.ט.ג.). במקרה דנן, לא הוצגו בפני מסמכים וראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה, כך שגם על פי החלופה השנייה, העשויה להצדיק ביטול פסק דין - חשש לעיוות דין - לא מצאתי לנכון לקבל את הבקשה. באשר לעונש, גם כאן אין חשש לעיוות דין - המבקש נדון בשל העבירה בה הורשע - אי עצירה בתמרור עצור - לחודש פסילה, חודש פסילה על תנאי למשך שנתיים וקנס בסך 450 ₪, ענישה שהיא מידתית וסבירה. לעניין טענת ב"כ המבקש בדבר פגיעה קשה בפרנסת המבקש, בית המשפט בעניין סאלם דחה טענה זו בקובעו כי אין בה כדי להוביל למסקנה כי מדובר בעיוות דין.

לסיכום, נוכח האמור לעיל, הבקשה נדחית.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ג ניסן תשע"ח, 08 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.